

YENİ DÖNEM URDU NESRİ

- Asıl olarak 1875-1947 yılları arasındaki dönem için kullanılan çağdaş-yeni Urdu edebiyatı terimi ilk önce Sir Seyyid Ahmed Han'ın başlattığı ve birçok önemli yazarı bünyesine katmış olan Aligarh hareketiyle özdeş bir terim olarak kullanılmıştır.
- Sir Seyyid'in başlattığı hareketi edebiyat hareketi olmasının yanı sıra Hint Müslümanları arasında politik, kültürel ve dini bilinci uyandırmayı başarmış bir hareket olarak da görebiliriz.
- XIX. yüzyılın yaklaşık son otuz yıllarında Sir Seyyid Ahmed Han'ın bizzat kendisinin başlattığı hareket çok yönlü bir hareketti. Fakat en çok yenilikçi ve yararlılık amacı güden bir anlayışı ön planda tutuyordu. Bu harekete tahmin edileceği üzere önderinden dolayı *Sir Seyyid Hareketi* ya da Aligarh merkezli bir hareket olduğu için *Aligarh Hareketi* adı verilir. Bu hareketin hem şiir hem

nesir türleri üstünde çok etkisi olmuştur.

- Arkadaşlarının yazdığı şeylerden yararlanarak yoluna devam eden Sir Seyyid bütün bunlar sayesinde Urdu nesrinde bazı yeni türlerin gelişmesini sağladı. İçine aldığı edebiyatçıların farklı üslupları nesire akılcılık, gerçekçilik, o günün koşulları içinde az da olsa sadelik kazandırmıştı.
- Bu hareketin bir özelliği de “edebiyat yaşam içindir” felsefesini edebiyatın temeline oturtmasıdır. Bu farklı tarzlara sahip önemli şahsiyetler olmaksızın hareketin başarılı olması kuşkusuz mümkün olamazdı. Sir Seyyid Hareketi’nin ileri gelenleri olarak da adlandırabileceğimiz bu kişiler; Mevlana Hali, Şibli Numani, Dipti Nezir Ahmed, Muhsin-ul Melik, Mevlevi Çırağ Ali ve Zekauallah gibi isimlerdir.

- Sir Seyyid Ahmed Han'ın edebiyat alanında yapmış olduğu katkılar Aligarh Koleji'nin kurulmasıyla gündeme gelse de nesirle olan ilgisi çok daha eskilere, Kolej'in kurulmasından yaklaşık yirmi beş yıl öncesine dek uzanmaktadır. İlk yazısı ağabeyisinin çıkarmış olduğu *Seyyid-ul Ahbar* adlı dergide 1837 yılında yayımlanmıştır. Böylelikle nesir yazarlığı 1857 tarihine kadar gider; daha sonra göreceğimiz üzere araştırmalar yapmak için İngiltere'ye gidişine kadarki dönemde ortaya koyduğu eserler ve ölümüne kadar geçen sürede yazdıkları edebiyat yaşamındaki farklı dönemleri belirlemektedir.
- Yeni/çağdaş Urdu edebiyatı bu hareketle başlamış olmaktadır. Ahmed Han'ın *Asar-us Sanadid* adlı tarihi eseri ve Galib'in mektupları bu dönemin Urdu edebiyatına damgasını vurmuş ürünlerdi.